

अथ चतुर्थोऽनुवाकः ।

(१) तृतीयेऽनुवाक एकदेवत्यानां पशूनां युगपद्वपाहो-
मोऽभिहितः । चतुर्थेऽथ स्य रथयोजनालङ्कारादयो विधीय-
न्ते । यदुक्तं सूत्रकारेण । युञ्जन्ति ब्रध्नमिति दक्षिणयुगधूर्ये
तमश्वं युनक्तीति । सोऽयं मन्त्रः सप्तमकाण्ड एवमास्मात् ।
युञ्जन्ति ब्रध्नमरुषं चरन्तं परितस्युषः । रोचन्ते रोचना दिवि
इति । तत्र पूर्वार्द्धभागान् व्याचष्टे । “युञ्जन्ति ब्रध्नमि-
त्याह । असौ वा आदित्यो ब्रध्नः । आदित्यमेवास्मै युनक्ति ।
अरुषमित्याह । अग्निर्वा अरुषः । अग्निमेवास्मै युनक्ति ।
चरन्तमित्याह । वायुर्वै चरन् । वायुमेवास्मै युनक्ति । परि-
तस्युष इत्याह ॥ १ ॥ इमे वै लोका परितस्युषः । इमानेवास्मै
लोकान् युनक्ति” इति । स्वप्रकाशेन जगत्पट्टं हणादादित्यः
‘ब्रध्नः’, इत्युच्यते । यागपरेषु रोषराहित्यादग्निः ‘अरुषः’ ।
सर्वदाचरणस्वभावत्वात् ‘वायुश्चरन्’ । परितोऽवस्थानात् पृ-
थिव्यादयस्त्वयो लोकाः परितस्त्रिवांसः । आदित्यादित्रयेणा-
यमश्वः स्तूयते । तादृशमश्वं रथयुगस्य दक्षिणभागे देवा
क्षत्विजो वा युञ्जन्ति ॥

(२) उत्तरार्द्धं व्याचष्टे । “रोचन्ते रोचना दिवित्याह ।
नक्षत्राणि वै रोचना दिवि । नक्षत्राण्येवास्मै रोचयति”
इति । दीप्तियुक्तानि ‘नक्षत्राणि’, ‘रोचनाः’ इत्युच्यन्ते । ताश्च
रोचनाः ‘दिवि’ दीप्यन्ते । अनेनार्द्धद्वयकथनेन यजमाना